

Juridiska avdelningen
Planerings- och kalkylavdelningen

12.8.1997

Till arbetspensionsanstalterna

TILLÄGGSANVISNINGAR FÖR BERÄKNINGSREGLERNA FÖR APL-PENSIONSLÖN

Pensionsskyddscentralen har i cirkulären A 45/96 och A 49/96 gett anvisningar om hur APL-pensionslönen skall beräknas fr.o.m. 1.1.1996 och 30.12.1996. I detta cirkulär ges ytterligare anvisningar om hur övergångsbestämmelserna för beräkningen av pensionslönen skall tillämpas, när urvalsåren för ett kortvarigt APL-anställningsförhållande fastställs och när anställningsförhållandet inkluderar oavlönad barnavårdstid före och efter 1.1.1996.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Pentti Koivisto

Martti Hännikäinen

Juridiska avdelningen
Planerings-och kalkylavdelningen

28.8.1997

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

TILLÄGGSANVISNINGAR FÖR BERÄKNINGEN AV APL-PENSIONSLOÑEN FR.O.M.
1.1.1996

1 Beräkningen av pensionslönen för ett kortvarigt APL-anställningsförhållande enligt övergångsbestämmelserna (ikraftträdelsebestämmelserna)	1
1.1 Tolkningsproblem	1
1.2 Bakgrund	1
1.3 Tilläggsanvisning	1
2 Oavlönad barnavårdstid och övergångsbestämmelserna	2
2.1 Tolkningsproblem	2
2.2 Bakgrund	2
2.3 Tilläggsanvisning	3
2.4 7 § 3 mom. APL, den regel som gällde före 1.1.1996	4
2.5 Exempel	5

Juridiska avdelningen
Planerings-och kalkylavdelningen

28.8.1997

TILLÄGGSANVISNINGAR FÖR BERÄKNINGEN AV APL-PENSIONSLÖNEN FR.O.M. 1.1.1996

1

Beräkningen av pensionslönen för ett kortvarigt APL-anställningsförhållande enligt övergångsbestämmelserna (ikraftträdelsebestämmelserna)

1.1

Tolkningsproblem

Skall hela anställningstiden beaktas, när urvalsårsbestämmelserna för beräkningen av pensionslönen för ett "kortvarigt anställningsförhållande" tillämpas på gamla kalenderår i ett anställningsförhållande som har börjat före 1.1.1996, eller skall urvalsåren fastställas enligt den gamla beräkningsregeln enbart på basis av de kalenderår, d.v.s. den del av anställningstiden som föregått 1.1.1996?

1.2

Bakgrund

De högst tio sista kalenderåren av ett anställningsförhållande som har upphört kallas urvalsår, på basis av vilka pensionslönen för anställningsförhållandet räknas ut fr.o.m. 1.1.1996. Det år då anställningen upphörde beaktas som urvalsår endast i det fall att anställningen har pågått högst tre kalenderår, eller när anställningen har pågått under hela det sista anställningsåret. När de tre kalenderåren räknas ut beaktas också åren före 1996.

Om anställningsförhållandet har upphört 1996 eller senare, väljs enligt den nya beräkningsregeln sådana kalenderår som har föregått ikraftträdelsen till urvalsår, på basis av vilka pensionslönen skulle ha fastställts enligt de regler som gällde 31.12.1995.

Urvalsåren får innehålla högst fyra gamla år. Högst två år av de gamla åren, vilka skulle ha varit pensionsgrundande enligt de gamla reglerna, kan räknas till de beräkningsår som skall fastställas enligt den nya beräkningsregeln.

1.3

Tilläggsanvisning

Antalet nya år fastställs beroende på hur många år från de gamla åren som räknas med till urvalsåren.

Om anställningen har fortsatt efter 31.12.1995, fastställs urvalsåren och beaktas det år då anställningen upphörde enligt de nya beräkningsreglerna. Däremot tillämpas de gamla bestämmelserna, när urvalsåren skall väljas från kalenderår som har föregått 1.1.1996, och

Juridiska avdelningen
Planerings-och kalkylavdelningen

28.8.1997

när det skall övervägas om det år då anställningen började före 1996 skall räknas med.

Om anställningen har pågått två kalenderår före 1.1.1996 och upphört före 30.12.1996, beaktas lönen för det år då anställningen upphörde i beräkningen av pensionslönen, eftersom anställningen i sin helhet har pågått högst tre kalenderår. När urvalsåren skall fastställas från de kalenderår som har föregått 1.1.1996, sker valet på samma grunder som när en anställning har upphört 30.12.1995, d.v.s. enligt de gamla beräkningsreglerna. Enligt de gamla reglerna räknas pensionslönen för en anställning som har pågått två kalenderår på basis av lönen under hela anställningstiden (den genomsnittliga lönen under anställningen). Då räknas bägge kalenderåren med. Anställningens begynnelseår räknas också med, även om anställningen har pågått mindre än sex månader.

Exempel 1

Anställningen har börjat 1.8.1994 och upphört 1.11.1996. Året 1996 räknas med till urvalsåren (de nya reglerna: när anställningen har pågått i högst tre kalenderår, räknas det år då anställningen upphörde med till urvalsåren). Från kalenderåren som har föregått 1.1.1996 väljs både året 1994 och 1995. (De gamla reglerna: eftersom anställningen fortsatte under två kalenderår före 1.1.1996, beaktas bägge åren enligt regeln "två år av två".)

Exempel 2

Från en anställning som pågick 17.9.1995-30.1.1997 räknas från de nya kalenderåren åren 1996 och 1997 till urvalsåren (de nya beräkningsreglerna: anställningen pågick högst tre kalenderår, det år då anställningen upphörde räknas med till urvalsåren) samt året 1995 (de gamla reglerna: "ett år av ett").

2

Oavlönad barnavårdstid och övergångsbestämmelserna

2.1

Tolkningsproblem

Hur räknas pensionslönen ut för ett sådant anställningsförhållande som har börjat före 1990 och upphört tidigast 30.12.1997 och där det ingår oavlönad barnavårdstid 1992-1996? Kan huvudregeln och undantagsregeln för beräkningen av pensionslön för barnavårdstid tillämpas för samma anställning? Kan kalenderår som föregår 1.1.1992 räknas med?

2.2

Bakgrund

Anställningens pensionslön räknas ut enligt 7 c § APL, om det i de pensionsgrundande kalenderåren, på basis av vilka pensionslönen beräknas enligt 7 § APL, ingår sådan oavlönad särskild moderskaps-

Juridiska avdelningen
Planerings-och kalkylavdelningen

28.8.1997

ledighet, moderskaps- eller föräldraledighet eller vårdledighet som avses i 34 § lagen om arbetsavtal.

När beräkningsregeln för barnavårdstidens pensionslön tillämpas för den tid som föregår 1.1.1996, kan från den tiden högst fyra kalenderår räknas till urvalsåren. Om den normala ikraftträdelsebestämmelsen leder till att de år som enligt 7 § 1 mom. APL skall räknas till urvalsåren, innehåller bara ett sådant år där oavlönad barnavårdstid inte ingår, räknas detta år och de högst nio därpå föregående åren, som inte inbegriper oavlönad barnavårdstid, till urvalsåren. (Se cirkulär A 45/95, ss 17-18)

2.3

Tilläggsanvisning

Pensionslönen för en anställning räknas enligt normalregeln (7 § 1 mom. APL) på basis av de senaste, högst tio kalenderåren innan anställningen upphörde. Dessa år får innehålla högst fyra kalenderår som hänför sig till tiden före 1996. En normal pensionslön räknas ut på basis av dessa urvalsår.

Huvudregeln för 7 c paragraf APL

Om urvalsåren för beräkningen av en normal pensionslön inbegriper oavlönad barnavårdstid, räknas pensionslönen också enligt 7 c § APL. Till urvalsåren räknas högst tio sådana kalenderår som inte innehåller oavlönad barnavårdstid.

När urvalsåren skall väljas från kalenderår som hänför sig till tiden före 1.1.1996, kan också år före 1992 beaktas, om åren 1992-1995 eller något av dessa år inbegriper oavlönad barnavårdstid. Högst fyra gamla kalenderår räknas med. Förutsättningen är dock att av de urvalsår (högst 10 år) som en normal (7 § APL) pensionslön baserar sig på, minst ett är ett sådant kalenderår som inte inbegriper oavlönad barnavårdstid. Om detta villkor inte uppfylls, kan gamla år före 1992 inte beaktas.

Om alla gamla kalenderår (tiden före 1.1.1996) inbegriper barnavårdstid, men de nya kalenderåren innehåller minst ett kalenderår utan oavlönad barnavårdstid, räknas pensionslönen enbart på basis av de nya kalenderåren (exempel 1).

Om alla nya kalenderår (åren efter 31.12.1995) inbegriper oavlönad barnavårdstid, men de gamla kalenderåren innehåller kalenderår utan oavlönad barnavårdstid, räknas pensionslönen enbart på basis av de gamla kalenderåren (exempel 3).

Juridiska avdelningen
Planerings-och kalkylavdelningen

28.8.1997

Undantagsregeln i 7 c § APL

Om alla urvalsår, som räknats med enligt normalregeln, innehåller oavlönad barnavårdstid, eller om anställningens alla kalenderår innehåller oavlönad barnavårdstid, räknas pensionslönen på basis av urvalsårens avlönade dagar. Pensionslönen är då medelinkomsten för beräkningsårens avlönade dagar (exempel 2).

Huvudregeln och undantagsregeln blandas inte ihop

En anställning är fortlöpande, trots att dess kalenderår räknas till urvalsåren enligt både nya och gamla beräkningsregler. Pensionslön enligt 7 c § APL räknas därför antingen enligt huvudregeln eller undantagsregeln. Någon mellanform av dessa två regler tillämpas inte.

Huvudregeln tillämpas inte på basis av ett ofullgånget kalenderår

Pensionslönen räknas alltid enligt huvudregeln när urvalsåren enligt normalregeln innehåller bara ett enda kalenderår utan oavlönad barnavårdstid. Vid beräkningen av pensionslönen enligt 7 c § APL tillämpas huvudregeln dock inte, om det enda kalenderåret utan oavlönad barnavårdstid är ett sådant ofullgånget kalenderår som inte räknas till urvalsåren enligt normalregeln. (T.ex. en anställning som upphörde år 1996 hade pågått fyra kalenderår före 1.1.1996 och mindre än 6 månader det år då anställningen började. De övriga kalenderåren, utom det år då anställningen började, innehöll oavlönad barnavårdstid. Pensionslönen räknas inte enligt huvudregeln, eftersom det år då anställningen började inte räknas till urvalsåren enligt normalregeln).

Ett ofullgånget kalenderår i en kort anställning

Dock räknas pensionslönen på basis av ett ofullgånget kalenderår, om alla övriga kalenderår i en anställning som pågått tre kalenderår innehåller oavlönad barnavårdstid med undantag av det kalenderår då anställningen började eller upphörde och som inte blev fullgånget. Pensionslönen räknas då enligt huvudregeln för 7 c § APL, d.v.s. på basis av lönerna under det kalenderår då anställningen började eller upphörde. (T.ex. pensionslönen för en anställning som har pågått 7.7.1995-30.9.1996 är den beräknade medelinkomsten för 1995, om arbetstagen inte har haft oavlönad barnavårdstid under 1995.)

2.4

7 § 3 mom. APL, den regel som gällde före 1.1.1996

3 momentet i 7 § APL, som gällde före 1.1.1996 (regeln för pensionslön under barnavårdstid), tillämpas inte mera till någon del när pensi-

Juridiska avdelningen
Planerings-och kalkylavdelningen

28.8.1997

onslönen för en anställning som har upphört efter 1.1.1996 räknas ut.

2.5

Exempel

Exempel 1

Anställningen har börjat 1.1.1990 och upphör 31.12.1997. Arbetstagar-
aren har varit moderskapsledig eller vårdledig under åren 1992, 1993,
1994, 1995 och 1996.

I detta exempel har regler som gällde fr.o.m. 30.12.1996 tillämpats
(Cirkulär A 49/96).

Pensionslönen enligt normalregeln (7 § APL)

År	Inkomst mk/år	Dgr	Inkomst mk/mån.
1990	85 000	360	7 083,33
1991	78 000	360	6 500,00
1992	20 000	360	1 666,67
1993	10 000	360	833,33
1994	15 000	360	1 250,00
1995	13 000	360	1 083,33
1996	65 000	360	5 416,67
1997	92 000	360	7 666,67

Av de år som föregår 1.1.1996 räknas åren 1994 och 1995 till urvals-
åren.

Medelinkomsten räknas ut för 50 procentsjämförelsen. Från åren
1.1.1992 - 31.12.1995 väljs två år med medelgoda löner och åren
1996 och 1997.

1994	15 000	360	1 250,00
1995	13 000	360	1 083,33
1996	65 000	360	5 416,67
1997	92 000	360	7 666,67
	185 000	1440	

$$30 \times \frac{185\,000}{1440} = 3\,854,17 \text{ mk/mån.}$$

$$0,5 \times 3\,854,17 = 1\,927,08 \text{ mk/mån.}$$

Både år 1996 och 1997 tas med i beräkningen, eftersom ingetdera
året har en medellön som underskrider 50 % av urvalsårens genom-

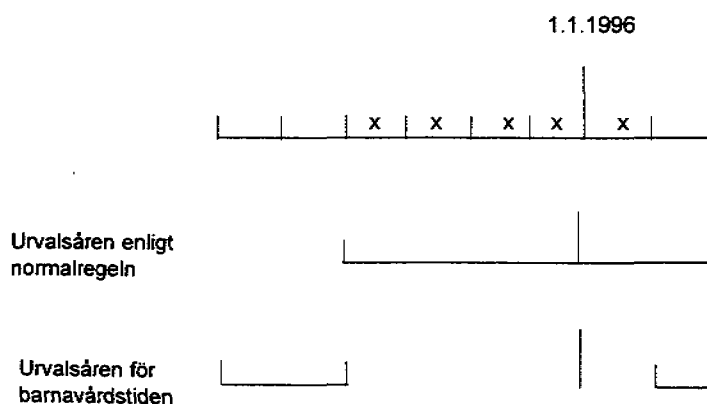
Juridiska avdelningen
Planerings-och kalkylavdelningen

28.8.1997

snittslön. Enligt normalregeln är pensionslönen medelinkomsten under 1994-1997, d.v.s. 3 854,16 mk/månad.

Pensionslönen enligt 7 c § APL

Pensionslönen under barnavårdsstid räknas enligt huvudregeln för 7 c § APL, d.v.s. "de gamla åren" 1990 och 1991, som inte innehåller oavlönad barnavårdsstid, räknas med och år 1997 av de nya åren. I detta fall kan kalenderår före 1992 beaktas, **eftersom beräkningsåren (åren 1992-1997) för en normal pensionslön innehåller ett år, året 1997, som inte innehåller oavlönad barnavårdsstid.**

1990	85 000	360	7 083,33
1991	78 000	360	6 500,00
1997	92 000	360	7 666,67
	255 000	1080	

$$30 \times \frac{255\,000}{1\,080} = 7\,083,33$$

Pensionslönen för anställningen är **7 083,33 mk/mån.**

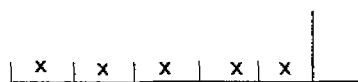
Exempel 2

Om anställningen har börjat 1991 och upphört 30.12.1996 och om åren 1991 - 1995 innehåller oavlönad barnavårdsstid, räknas pensionslönen enligt huvudregeln på basis av år 1996.

Juridiska avdelningen
Planerings-och kalkylavdelningen

28.8.1997

1.1.1996

Urvalsåren enligt
normalregeln

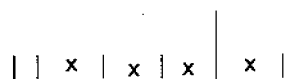
Urvalsåren för
barnavårdsstiden

Exempel 3

Om anställningstiden är 7.7.1992 - 30.5.1997 och barnavårdsstid ingår i åren 1993, 1994, 1995 och 1996, räknas pensionslönen enligt **undantagsregeln** och är medellönen för de två inkomstmässigt bästa årens avlönade dagar mellan 1993 och 1995 och de avlönade dagarna under 1996. År 1992 beaktas inte, eftersom anställningen då hade pågått mindre än 6 månader (på gamla år tillämpas gamla regler för beräkningen av pensionslönen) och år 1997 faller bort, eftersom anställningen upphörde det året och upphörde före 30.12.1997 (de nya reglerna för beräkningen av pensionslönen).

1.1.1996

Urvalsåren enligt
normalregeln

Exempel 4

Om anställningen har pågått 1.1.1990 - 31.12.1997 och barnavårdsstid ingår i åren 1996 och 1997, räknas pensionslönen på basis av lönerna under de två kalenderåren mellan 1992 och 1995 som inkomstmässigt var medelgoda.

Juridiska avdelningen
Planerings-och kalkylavdelningen

28.8.1997

1.1.1996

Urvalsåren enligt
normalregeln

Urvalsåren för
barnavårdstiden

